

Budskap fra Den hellige far pave Frans i anledning av Verdensdagen for innvandrere og flyktninger

Innvandrere og flyktninger: Mot en bedre verden

Verdensdagen for innvandrere og flyktninger ble innført av pave Pius X i 1914 og markeres alltid 2. søndag etter Herrens Åpenbaring. Den 19. januar 2014 er det 100 år siden den første markeringen fant sted, og pave Frans har gitt ut sitt budskap for denne dagen.

Kjære brødre og søstre,

På enestående måter opplever samfunnene våre gjensidige avhengighets- og samhandlingsprosesser på globalt plan. Det er ingen mangel på utfordrende eller negative elementer. Likevel tar disse prosessene sikte på å bedre levekårene for menneskefamilien, ikke bare økonomisk, men også politisk og kulturelt. Hvert individ er en del av menneskeheten, og hele fellesskapet av folkeslag har et felles håp om en bedre fremtid. Dette hensynet inspirerte meg til å velge følgende tema for Verdensdagen for innvandrere og flyktninger i år: Innvandrere og flyktninger: Mot en bedre verden.

I vår verden, som er i stadig endring, oppstår det voksende fenomenet menneskelig mobilitet, for å bruke ordene til pave Benedikt XVI, som et "tegn i tiden" (jfr. Budskap for 2006 Verdensdagen for innvandrere og flyktninger). Selv om det er sant at flyttinger ofte avdekker feil og mangler i deler av nasjonalstatene og det internasjonale samfunnet, peker de også på menneskehetens streben etter å nyte godt av enhet preget av respekt for forskjeller. Dette skjer gjennom holdninger som anerkjennelse og gjestfrihet. Slike muliggjør en rettferdig fordeling av verdens ressurser, gjennom beskyttelse og videreutvikling av hvert menneskes verdighet og særpreg.

I likhet med andre menneskelige realiteter, peker folkevandringsrealiteter på spenningen mellom skaperverkets skjønnhet, preget av nåde og frelse som det er, og på syndens mysterium. Solidaritet, anerkjennelse og tegn på brorskap og forståelse, eksisterer side om side med avvisning, diskriminering, menneskehandel og utnyttelse, lidelse og død. Spesielt urovekkende er de situasjoner hvor migrasjon er ikke bare ufrivillig, men faktisk satt i gang av ulike former for menneskehandel og slaveri. I dag er "slavearbeid" en felles myntenhet! Men til tross for utfordringene, risikoen og vanskelighetene som venter, lar et stort antall innvandrere og flyktninger til enhver tid seg inspirere av tillit og håp; i hjertene sine lengter de etter en bedre fremtid, ikke bare for seg selv, men også for deres familier og nærmeste.

Hva innebærer stiftelsen av "en bedre verden"? Uttrykket henviser ikke til naive abstrakte begreper eller uoppnåelige idealer. I stedet sikter det til en autentisk og helhetlig utvikling, til anstrengelser for å gi alle verdige levekår, til å møte behovene til enkeltpersoner og familier på en rettferdig måte, og til å sikre at Guds skapelsesgave blir respektert, ivaretatt

og dyrket. Den ærverdige Paul VI beskrev hvilke forhåpninger mennesker i dag har på følgende måte: "å sikre en stabil matforsyning, legemidler som helbreder sykdommer og fast arbeid ... å ta større personlig ansvar; å yte mer, å lære mer og ha mer for å kunne bli mer" (Populorum Progressio, 6).

Våre hjerter ønsker noe "mer". Utover større kunnskap eller eiendeler, ønsker de å "være" noe mer. Utvikling kan ikke reduseres kun til økonomisk vekst, som ofte oppnås uten tanke på de som er fattige og sårbare. En bedre verden bare blir en realitet dersom oppmerksomheten rettes mot enkeltmennesker; hvis menneskelige vekst er helhetlig, og dersom det tas hensyn til alle sider ved mennesket, også den åndelige. En bedre verden bare blir en realitet dersom ingen blir avvist, særlig ikke de som er fattige, syke, fengslet, trengende og fremmede (jfr. Matt 25:31-46), dersom vi kan bevise at vi er i stand til å gi avkall på en bruk- og kastkultur og slutte oss til en kultur hvor vi møter og anerkjenner hverandre.

Innvandrere og flyktninger er ikke bønder på menneskehetens sjakkbrett. De er barn, kvinner og menn som forlater eller som av ulike grunner er tvunget til å forlate hjemmene sine. De deler et legitimt ønske om å vite og ha, men fremfor alt for å være noe mer. Det store antallet av mennesker som flytter fra et kontinent til et annet, eller som flytter innenfor sine egne land og geografiske områder, er slående. Moderne migrasjonsbevegelser representerer den største bevegelsen av enkeltpersoner, om ikke folk, i historien. Siden Kirken følger innvandrere og flyktninger på deres reise, prøver den å forstå årsakene til migrasjon, men jobber også for å overvinne bivirkningene, samt øke dens positive innflytelse på samfunnet i opprinnelses-, transitt- og destinasjonslandene. Samtidig som vi oppmuntrer til utviklingen av en bedre verden, kan vi ikke tie om fattigdomsskandalen i dens ulike former. Vold, utnyttelse, diskriminering, marginalisering, restriktive tilnærminger til grunnleggende friheter, enten det dreier seg om enkeltpersoner eller grupper, er blant de viktigste fattigdomselementene som må overvinnnes. Ofte er det nettopp disse elementene som kjennetegner folkevandringene, og derved knyttes blir migrasjon knyttet til fattigdom. På flukt fra liv i ekstrem fattigdom eller forfølgelse, med håp om en bedre fremtid, eller rett og slett for å berge sitt eget liv, velger millioner av mennesker å flytte. Til tross for sine håp og forventninger, støter de ofte på mistillit, avvisning og utestengelse, for å ikke nevne tragedier og katastrofer som krenker deres menneskeverd.

Migrasjonens realitet, som antar nye dimensjoner i vår globaliserte tidsalder, må tilnærmes og forvaltes på en ny, rettferdig og effektiv måte. Mer enn noe annet, krever dette et internasjonalt samarbeid og et dypt solidarisk og empatisk sinnelag. Samarbeid på ulike nivåer er av største betydning, inkludert en bred innføring av retningslinjer og regler som tar sikte på å beskytte og fremme mennesket. Pave Benedikt XVI skisserte rammene for slike retningslinjer. Han sier at det "må tas utgangspunkt i et tett samarbeid mellom migrantenes opprinnelsesland og deres destinasjonsland. De bør ledsages av tilstrekkelige internasjonale normer som er i stand til å koordinere ulike lovverk med sikte på å ivareta behovene og rettighetene til individuelle migranter og deres familier, og samtidig mottakerlandenes rettigheter og behov" (Caritas in Veritate, 62). Samarbeid om en bedre verden krever at landene hjelper hverandre i godviljens og tillitens ånd, uten å skape uoverstigelige hindringer. Et godt samvirke kan være en kilde til oppmuntring for statsledere som står overfor sosioøkonomiske forskjeller og uregulert globalisering. Disse er noen av årsakene til at folkevandringer finner sted, hvor enkeltmennesker er ofre heller enn hovedpersoner. Ingen land kan på egen hånd konfrontere alle vanskelighetene som er forbundet med dette fenomenet, hvilket nå er så utbredt at det påvirker alle kontinenter i den todelte bevegelsen som inn- og utvandring skaper.

Det må også understrekes at et slikt samarbeid begynner med hvert enkelt lands innsats for å skape bedre økonomiske og sosiale forhold i hjemmet, slik at utvandring ikke vil være det eneste alternativet for dem som søker fred, rettferdighet, sikkerhet og at deres menneskeverd respekteres. Å skape muligheter for sysselsetting i lokale bedrifter vil også

forhindre at familier splittes og sikre at enkeltpersoner og grupper nyter godt av fredelige og stabile forhold.

Til sist, i denne betraktningen av innvandreres og flyktningers situasjon, vil jeg peke på enda et element som behøves for å bygge en bedre verden, nemlig avskaffelsen av fordommer og skepsis i møtet med innvandring. Det er ikke sjelden at en ankomst av innvandrere, forfulgte personer, asylsøkere og flyktninger gir opphav til mistenksomhet og fiendtlighet. Det fryktes for at samfunnet vil bli mindre sikkert, at identitet og kultur vil gå tapt, at konkurransen om arbeidsplasser vil bli hardere og til og med at kriminaliteten vil øke. I denne sammenhengen har mediene en viktig funksjon og et stort ansvar: det er faktisk deres oppgave å bryte ned klisjéaktige bilder og tilby korrekt informasjon når de melder noen få menneskers feil, så vel som majoritetens ærlighet, rettskaffenhet og godhet. Det er behov for en holdningsendring overfor innvandrere og flyktninger hos oss alle. Vi må vende oss bort fra frykttfulte, defensive, likegyldige og marginaliserende holdninger som kjennetegner bruk- og -kast kulturer og mot holdninger basert på en sammenkomstkultur, den eneste formen for kultur som er i stand til bygge en bedre, mer rettferdig og vennlig verden. Mediene er selv kalt til å omfavne denne "holdningsomvendelsen " og til å fremme denne endringen i måten innvandrere og flyktninger blir behandlet på.

Jeg tenker på hvordan selv Den hellige familie fra Nasaret først opplevde avvisning: Maria "fødte sin førstefødte sønn, og svøpte ham og la ham i en krybbe, fordi det ikke var plass for dem i herberget" (Luk 2,7). Jesus, Maria og Josef visste hva det betydde å forlate sitt eget land og bli migranter: truet av Herodes maktbegjær, ble de tvunget til å flykte og søke tilflukt i Egypt (jfr. Matt 2,13-14). Men Marias morshjerte og Josef, Den hellige families beskytters medfølende hjerte, tvilte aldri på at Gud alltid ville være med dem. På deres forbønn, måtte den samme visshet bo i hjertet til hver innvandrer og flyktning.

Kirken, som svarer på Kristi befaling om å "gå og gjøre alle folkeslag til disipler", er kalt til å være Guds folk som omfavner alle mennesker og bringer dem forkynnelsen av evangeliet, fordi ansiktet til hvert menneske er preget av Kristi ansikt! Her finner vi det dypeste grunnlaget for menneskeverdet, og det må alltid respekteres og beskyttes. Det er ikke hovedsakelig kriterier for effektivitet, produktivitet, sosial klasse, samt etnisk eller religiøs tilhørighet som skaper personlig verdighet, men heller det faktum at vi er skapt i Guds eget bilde og likhet (jfr. 1Mos 1,26-27) og, enda mer, at vi er Guds barn. Hvert menneske er Guds barn! Han eller hun bærer i seg bildet av Kristus! Vi trenger selv å se at innvandrere og flyktninger ikke bare er et problem som skal løses, men at de er brødre og søstre som skal ønskes velkommen, bli respektert og elsket. Slik kan vi gjøre andre i stand til å se det også. De er en anledning som forsynet gir oss til å kunne bygge et mer rettferdig samfunn, et mer fullkomment demokrati, et mer forent land, en mer broderlig verden og et mer åpent og evangelisk kristent fellesskap. Migrasjon kan gi muligheter for en ny evangelisering, åpne utsikter for fremveksten av en ny menneskehet bebudet i påskemysteriet: en menneskehet hvor hvert utland er et hjemland og hvert hjemland er et utland .

Kjære innvandrere og flyktninger! Dere må aldri miste håpet om at også dere står overfor en mer sikker fremtid, at dere på deres reise vil dere møte en utstrakt hånd, og at dere kan oppleve en broderlig solidaritet og vennskapets varme! Alle dere, og dem som har viet sine liv og anstrengelser til å hjelpe dere, vil jeg forsikre om min bønn og formidle min apostoliske velsignelse.

Fra Vatikanet, 5. august 2013

FRANS